

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА
“ИВАН ИЛИЕВ” БЛАГОЕВГРАД**

УТВЪРДЕНИ:

ДИРЕКТОР:

/Ася Бояджиева-Пенкова/

**МЕРКИ
ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО
ИКОНОМИКА „ИВАН ИЛИЕВ”**

2022/2023 учебна година

2023/2024 учебна година

I. УВОД.

С тези мерки се цели да се подобряват непрекъснато условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Мерките са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството. Също така важно място заемат показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на ПГИ “Иван Илиев“, основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

Качеството на образованието в Гимназията се осигурява при спазване на следните принципи:

- ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
- автономия и самоуправление;
- ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението;
- удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
- приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
- непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството в институцията;
- ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на пазара на труда;
- целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование;
- лидерство и разпределяне на отговорности за постигане на целите на институцията.

Управлението на качеството е непрекъснат процес на взаимодействие между факторите и условията, от които зависи качеството на образованието и обучението и резултатите от него. Този процес се осъществява на национално, регионално и институционално равнище.

Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на Гимназията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.

Измерването на постигнатото качество в ПГИ се осъществява чрез самооценяване всяка учебна година и се обобщава за период от две последователни години.

II. РАЗРАБОТВАНЕ НА ВЪТРЕШНА СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО.

Вътрешната система за осигуряване на качеството е съвкупност от взаимно свързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото образование и/или обучение в ПГИ и резултатите от него в съответствие с държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии и на действащото законодателство.

Вътрешната система за осигуряване на качеството включва:

- политиката и целите по осигуряване на качеството;
- органите за управление на качеството и правомощията им;
- правилата за нейното прилагане;
- двугодишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
- условията и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора, съответно от директора и комисия в съответствие със стратегията за развитие на Гимназията.

Органи за управлението на качеството са:

- директор;
- педагогическият съвет.

За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в Гимназията се определя комисия за:

- разработване на правила за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализирането им;
- разработване на двугодишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
- разработване на конкретни процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;

- провеждане на самооценяването;
- изготвяне на доклад от самооценяването до директора.

Броят на членовете, съставът и срокът за изпълнение на работата на комисията се определят от директора на Гимназията в зависимост от вида и обема на възложените задачи.

В състава на комисията може да се включват и външни специалисти.

Комисията се определя в срок до 5 септември, преди началото на всеки двугодишен период. Директорът:

1. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на вътрешната система за управление на качеството.
2. Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството.
3. Определя отговорника по качеството.
4. Определя състава на комисията.
5. Утвърждава двугодишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от съответния орган и коригиращите мерки в хода на изпълнението му.
6. Утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.
7. Утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на доклад за резултатите от проведеното самооценяване.
8. Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в ПГИ.
9. Представя доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието.
10. Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в Гимназията.

Педагогическият съвет приема:

- мерките за повишаване на качеството на образованието;
- правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;
- двугодишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
- двугодишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като със заповеди:

1. Организира изпълнението на следните дейности:

- анализ на резултатите от изпълнението на целите на Гимназията;
 - анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на Гимназията;
 - посочване на индивидуалния напредък на всеки ученик по отношение на неговите образователни резултати;
 - посочване на специфичните за Гимназията ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование;
 - планиране на дейности за постигане на целите от стратегията за развитие на Гимназията;
 - изпълнение на планираните дейности от плана за действие към стратегията за развитие на Гимназията и реализиране на заложените в нея цели;
2. Определя комисията, която извършва самооценяването – нейния състав, задачите и сроковете за изпълнение;
 3. Определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;
 4. Утвърждава определените на подготвителния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструментите за самооценяване;
 5. Утвърждава преди края на двугодишния период доклада от самооценяването, който съдържа:
 - цел на самооценяването;
 - обща информация за условията, при които работи професионалната гимназия;
 - налични ресурси;
 - изследвани области, критерии и показатели, скала на оценяване;
 - резултати от самооценяването анализ на получените резултати;
 - резюме от доклада;
 - мерки за повишаване на качеството на професионалното образование в ПГИ.

Докладът от самооценяването е част от отчета за изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището.

Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от комисията и се приемат от органа като част от Правилника за дейността на Гимназията. Те включват:

1. Правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. Редът за организиране и провеждане на самооценяването;

3. Редът и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;
4. Взаимодействието на Гимназията със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството;
5. Начинът за информиране на обществеността за получените резултати от проведеното самооценяване в Гимназията.

Двугодишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите за качество, като задължително се посочват видът на инструментариума към тях и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

План-графикът се утвърждава от директора на училището в началото на всеки период.

При необходимост се предлагат на директора коригиращи мерки за изпълнение на двугодишния план-график. След утвърждаване на мерките се организира и координира изпълнението им.

III. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО.

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се осъществява от ПГИ чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.

Самооценяването е процес на изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени от училището.

Периодът за самооценяване за училището е две учебни години.

Самооценяването се извършва от една комисия.

Самооценяването в Гимназията се извършва по предварително определени критерии и показатели към тях.

Критериите се групират по следните области на оценяване:

1. Образователен процес.
2. Управление.
3. Институционална среда.

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. Много добра – по-голяма от 81 %;
2. Добра – от 61 до 81 %;
3. Задоволителна – от 41 до 60 %;
4. Незадоволителна – под 40 %.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора.

По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата.

За проведеното самооценяване комисията по качеството изготвя доклад, който включва: цел на самооценяването, обща информация за условията, при които работи професионалната гимназия, налични ресурси, изследвани области, критерии и показатели, скала на оценяване, резултати от самооценяването, анализ на получените резултати, резюме от доклада и мерки за повишаване на качеството на професионалното образование в ПГИ.

Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на оценявания период.

IV. МИНИМАЛНИ РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО В ИНСТИТУЦИИТЕ.

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при оценяване, наблюдение и анализ в следните области:

ОБЛАСТ 1. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПРОЦЕС

Критерий 1. Ефективност на взаимодействието в процеса на обучение.

ИНДИКАТОРИ:

- Планиране и организиране на учебния час.

Критерий 2. Компетентностен подход в процеса на обучение.

ИНДИКАТОРИ:

- Формиране на дигитални компетентности.
- Прилагане на иновативни подходи, техники, технологии и методи. Придобиване на STEM умения.
- Изграждане на предприемаческа компетентност и практическа насоченост на обучението.

Критерий 3. Компетентностен подход при възпитанието и социализацията на учениците.

ИНДИКАТОРИ:

- Развиване на умения за учене.
- Развиване на умения за работа в екип.
- Формиране и развиване на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване.
- Формиране и развиване на демократична култура в училища.
- Формиране и развиване на компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда.

Критерий 4. Осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

ИНДИКАТОРИ:

- Диагностициране на силните и слабите страни и установяване на потребностите на учениците от подкрепа за личностно развитие.
- Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие.
- Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.
- Ефективност на екипната работа при осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците.

Критерий 5. Компетентностен подход в процеса на оценяване.

ИНДИКАТОРИ:

- Видове и форми на оценяване.
- Постижения и напредък на учениците.
- Мерки за проследяване постиженията и напредъка на учениците от уязвими групи.

Критерий 6. Резултати от обучението.

ИНДИКАТОРИ:

- Устойчивост/повишаване на резултатите от НВО.
- Устойчивост/повишаване на резултатите от I ДЗИ по БЕЛ.
- Устойчивост/повишаване на резултатите от II ЗДИППК.

ОБЛАСТ 2. УПРАВЛЕНИЕ**Критерий 1. Стратегическо управление и лидерство.****ИНДИКАТОРИ:**

- Стратегическо планиране.
- Ефективна комуникация в училищната общност за изпълнение на стратегията.
- Проследяване на резултатите от стратегическото управление и набелязване на мерки за подобряване на качеството.
- Лидерство в училищната общност.
- Проактивност на директора при установяване на партньорства за постигане на целите.

Критерий 2. Оперативно управление.**ИНДИКАТОРИ:**

- Организационни структури в училището за изпълнение на стратегията.
- Оперативно планиране и организиране на дейността на училището.
- Постигната училищна автономия.

Критерий 3. Управление на човешките ресурси.**ИНДИКАТОРИ:**

- Политики на училището за управление на човешките ресурси.
- Ефективност на квалификационната дейност.
- Оценяване на постигнатите резултати от труда и постиженията на педагогическите специалисти, непедагогическия персонал и атестиране.

Критерий 4. Управление на финансовите ресурси.**ИНДИКАТОРИ:**

- Ефективно и целесъобразно разпределение и използване на финансовите ресурси за развитие на училището.
- Бюджетни средства за подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностното развитие.
- Осигурени допълнителни средства за развитието на училището.
- Прозрачно управление на бюджета.

Критерий 5. Управление на информационно-технологичните ресурси.**ИНДИКАТОРИ:**

- Осигурени информационно-технологични ресурси за образователния процес.
- Намаляване на административната тежест на педагогическите специалисти.
- Осигурени и прилагани информационно-технологични ресурси в административната дейност.

ОБЛАСТ 3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА

Критерий 1. Управление и развитие на физическата среда.

ИНДИКАТОРИ:

- Безопасна и здравословна физическа среда.
- Функционална и поддържана физическа среда.
- Достъпна и подкрепяща образователна среда.

Критерий 2. Библиотечно-информационна осигуреност на образователния процес.

ИНДИКАТОРИ:

- Среда и ресурси за библиотечно-информационно обслужване.
- Прилагане на библиотечните, информационните и учебните ресурси за повишаване качеството на образование.

Критерий 3. Организационната култура на училището.

ИНДИКАТОРИ:

- Изградена позитивна среда в училището.
- Ефективна училищна политика за превенция на тормоза и насилието.
- Ефективна училищна политика за предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище.
- Публичност на дейността на училището.

Критерий 4. Ефективно взаимодействие със заинтересованите страни.

ИНДИКАТОРИ:

- Дейност на Училищното настоятелство.
- Дейност на Обществения съвет.
- Сътрудничество с родителите.
- Сътрудничество с работодатели и браншови организации на местно и регионално равнище.
- Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост - проучвания чрез анкети/ интервюта и др.

- Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с институцията - проучвания чрез анкети/интервюта и други с най-малко 50 % от училищните партньори.
- Относителен дял на учебните програми за производствена практика и РПП по професионална подготовка, разработени с участието на представители на бизнеса, от общия брой на тези учебни програми - %.

Критерий 5. Удовлетвореност на участниците в образователния процес.

ИНДИКАТОРИ:

- Благополучие на учениците.
- Училището като желано място от ученика.
- Успешна личностна и професионална реализация на педагогическите специалисти в училището.
- Относителен дял на учениците, участвали в състезания, олимпиади, конкурси и др. от общия брой ученици - %.
- Реализирани училищни, национални и международни програми и проекти.
- Създадени условия в училището за развитието и постиженията на ученика.

V. МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО.

За осигуряване на качеството в институцията се осъществява методическо подпомагане и мониторинг.

Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информирание, инструктиране и представяне на добри педагогически практики.

Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в Гимназията.

Вътрешният мониторинг се осъществява от директора.

Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществяват от Министерството на образованието и науката и от регионалните управления по образованието,

VI. ФИНАНСИРАНЕ.

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението се финансират със средства от субсидия по формула и от собствени приходи.

Гимназията може да използва и други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми и проекти и др.

VII. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ПГИ „ИВАН ИЛИЕВ“ – БЛАГОЕВГРАД.

1. Мерки свързани с педагогическите специалисти:

- Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти. Използване на възможности за безплатно онлайн обучение на педагогическите специалисти с цел повишаване на квалификацията и мобилност в друга страна;
- Повишаване мотивацията на педагогическите специалисти;
- Насърчаване на комуникацията между педагогическите специалисти;
- Активна работа на учителите – наставници за адаптиране на новоназначените учители към работата в училището;
- Осигуряване на допълнителни часове (консултации) от педагогическите специалисти;
- Организация и планиране на урока;
- Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците;
- Точно и ясно формулиране на критериите за оценка на знанията, уменията и компетентностите на учениците;
- Актуализиране на учебните програми по производствена практика и РПП с участието на представители на бизнеса. Сътрудничество с родители за осигуряване на работни места за провеждане на производствената практика. Съдействие на класните ръководители, учителите по професионална подготовка и членовете на училищното настоятелство за провеждане на анкетиране на работодатели, наели завършилите ученици на работа.
- Развиване на позитивно отношение учител-ученик.

2. Мерки свързани с учениците:

- Активна страна в учебния процес;
- Политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

- Обратна връзка с учениците;
- Развиване на позитивно отношение ученик-ученик
- Ефективни мерки за поддържане на дисциплината;
- Осигуряване на възможност за образование в различни форми на обучение;
- Повишаване на броя на учениците, провели практически обучение на работно място в реална работна среда и/или в условията на мобилност в друга страна към общия брой обучавани, които по учебен план провеждат практическо обучение;
- Мотивиране на учениците за участие в състезания, олимпиади, конкурси и др.

3. Мерки свързани с училищната институция:

- Да се следи своевременно актуализиране на наредбите за управление на качеството и инспектирането и свързаните с тях други нормативни актове и актуализиране на вътрешната система за управление на качеството, съобразно тях;
- Да се актуализира при необходимост политиката за подкрепа на личностното развитие;
- Подобряване на МТБ – чрез кандидатстване по национални програми и приличане на спонсори за създаване на условия за работа със счетоводни продукти за учебни цели. Осигуряване на достъпна архитектурна среда.
- Използване на съвременни ИКТ в учебния процес;
- Функционираща вътрешна система за управление и контрол на качеството на образованието и обучението в училище;
- Механизъм за ранно предупреждение за различни рискове;
- Реализиране на училищни, национални и международни програми и проекти;
- Активно взаимодействие с Училищното настоятелство и Обществения съвет;
- Ефективно взаимодействие училище-семејство;
- Организиране на извънкласни форми на обучения на ученици;
- Повишаване на публичността и популяризиране на предлаганото ПОО;
- Подобряване на равнището на административното обслужване